

Namazda Saf Düzeni

﴿ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :

« صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلٌ عَلَى صَلَاةِ الرَّجُلِ وَحَدَهُ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً »

Muhterem Müslümanlar!

İslam'ın en büyük ibadetlerinin başında namaz ibadeti vardır. İman esaslarının hemen akabinde beş vakit namazın kılınması İslam binasının ayakta tutulmasıdır. Namazın cemaatle kılınması ise namazın ikame edilmesinin bir parçasıdır.

Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmuştur:

“**Namazı dosdoğru kılın ve Allah'tan korkun.**” diye de (emrolundu). **O, huzuruna varıp toplanacağınız Allah'tır.**”¹

Namazın doğru ve cemaatle kılınmasında birlik ve beraberlik şuuru ve cemaat ruhunun oluşması söz konusudur. Cemaatle kılınan namazın tek başına kılınan namazdan daha büyük mükâfata sebep olduğu hadîs-i şerifte şöylece beyan edilmiştir: **“Cemaat namazı, kişinin yalnız başına kıldığı namazdan yirmi yedi derece (bir rivayette yirmi beş derece) daha üstündür.”**²

Muhterem Kardeşlerim!

Namazın cemaatle kılınmasının yanında, saf düzeninde eda edilmesi de mühimdir. Bu nedendir ki, Allah Resulü (s.a.v.) saf düzenine son derece dikkat eder, safları düzgün hâle koymadan namaza başlamazdı. Resûlullah (s.a.v.) **“Benim hemen arkamda aklı yetenleriniz dursun, daha sonra da sırasıyla derece itibarıyla onları takip edenler dursun.”** buyurmuş, bunu üç defa tekrarladıktan sonra da **“Pazar yerlerindeki gibi keşmekeşlikten sakının.”**³ uyarısında bulunmuştur. Bu uyarılara dikkat edilerek saflar oluşturulurken cemaatin aklı yetenlerden başlayarak derece derece erkek çocuklar, büyük kadınlar ve kız çocukları şeklinde sıraya konması sünnet olmuştur.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) sık sık sahabeyi saf düzeni hakkında uyarılmış ve şöyle buyurmuştur:

“Siz, meleklerin Rableri katında saf saf

durdukları gibi saf bağlayıp dursanız ya!”

Sahabe, **“Yâ Resûlallah! Melekler Rableri katında nasıl saf olurlar?”** diye sorduğunda Efendimiz (a.s.) **“İlk safları tamamlarlar ve safla kenetlenirler.”**⁴ buyurdu. Bir başka hadîs-i şerifte ise şöyle buyurulmuştur: **“Şüphesiz ben, saftaki aralıktan şeytanın sanki kara koyun gibi aranızda sokulmakta olduğunu görüyorum.”**

Aziz Kardeşlerim!

Bütün bunlar gösteriyor ki, namazların saf düzeni tertipli olmalıdır. Nitekim Efendimiz (a.s.) **“Ya saflarınızı düzeltirsiniz yahut Allah yüzlerinizi başka başka taraflara çevirir.”** demiştir. Saf düzenine riayet etmemek birçok manevi hastalıklara sebep olur. Saf düzenine dikkat ederek namaz kılmak ise cemaati melekler pozisyonuna getirir. Bunu bilen Allah Resulü (s.a.v.) safları sağdan soldan hizaya getirir, göğüsleri ileride veya dışarıda kalmış olanları ya göğsünden iter ya da öne çeker; arada boşluk kalmaması için boşlukları doldurur ve ondan sonra namazı başlatırdı. Sahabe öyle bir saf düzeni oluştururdu ki, elbiseleri hep omuzlarından yırtılırdı. Bugün camilerimizde cemaatle kılınan namazlarda bu hassasiyetin kaybolmaya yüz tuttuğuna şahit oluyoruz. Her ne kadar iki seneyi aşkın bir süredir pandemi nedeniyle cemaatin saf düzeninden uzak kalması bir mazeret oluştursa da o zorunlu şartlar sona ermiş bulunmaktadır. Artık sünnette belirlenen saf düzenine uygun cemaat oluşturulmalı ve her türlü lakayt davranıştan uzak durulmalıdır. Önde erişkinler, sonra gençler ve çocuklar safa durmalı, omuzlar birbirine değecek ve sıkıştırarak şekilde boşluk bırakılmamalı ve ön safta boşluk varken arka safta saf oluşturulmamalıdır.

¹ En'am suresi, 6:72

² Buhârî, Ezan, 30

³ Müslim, Salât, 122

⁴ Müslim, Salât, 119